Oskars Vailds

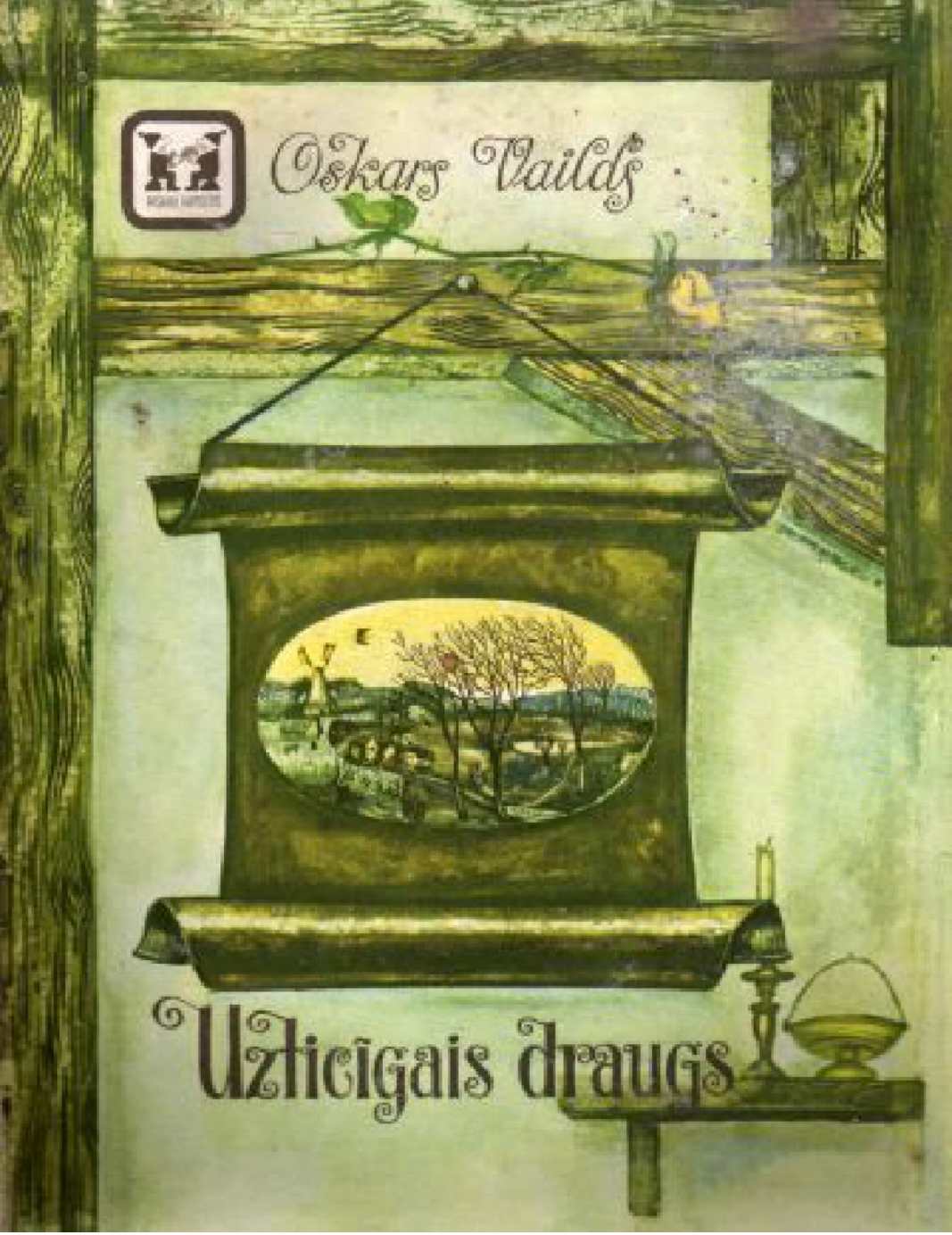

Uzticigais draugs

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Oskars Vailds
Uzticīgais draugs
Pasaku kamolītis
Riga «Liesma» 1980
Oscar Wilde THE HAPPY PRINCE Bernhard Tauchnitz. Leipzig
No angļu valodas tulkojusi Anna Bauga Mākslinieks Jānis Anmanis
© Ilustrācijas, «Liesma», 1980

•

Oskars Vailds
Uzticīgais draugs

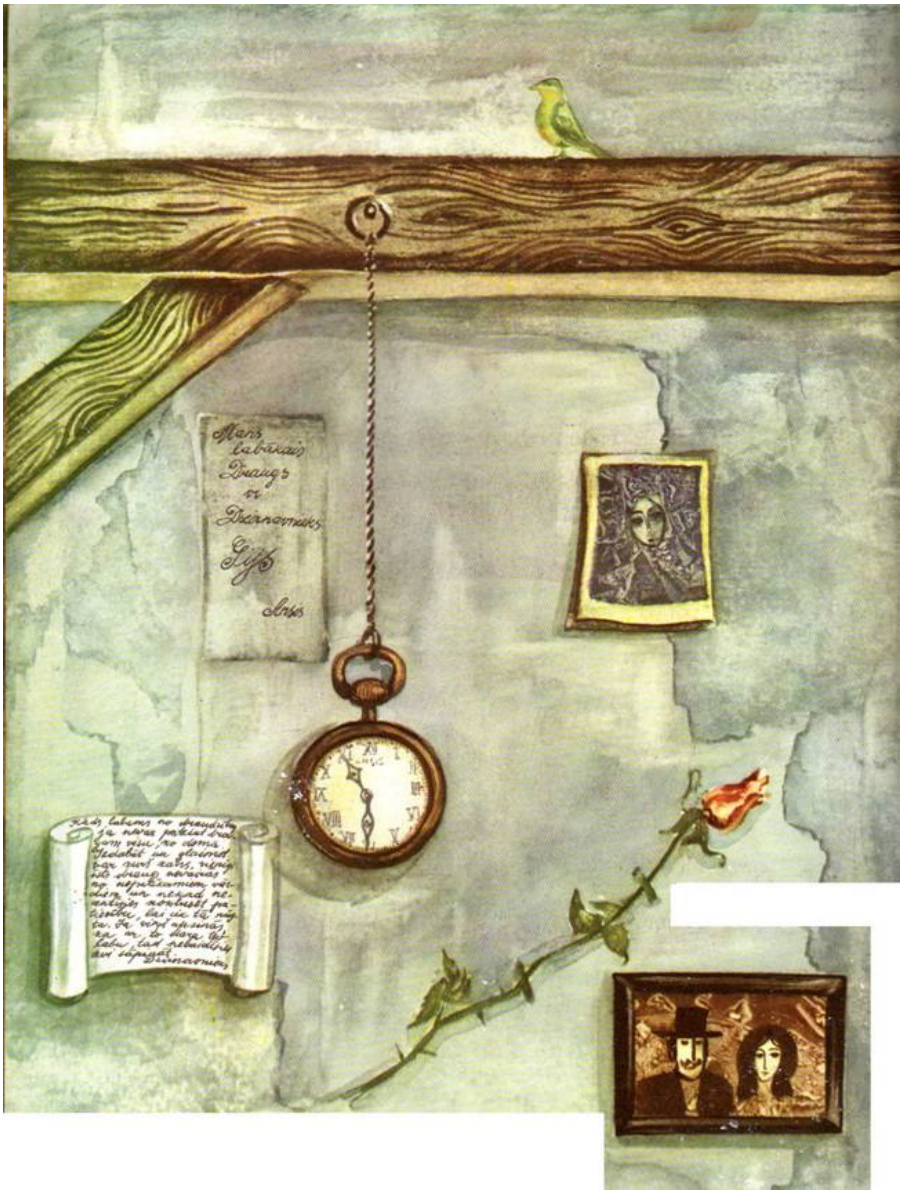

./.

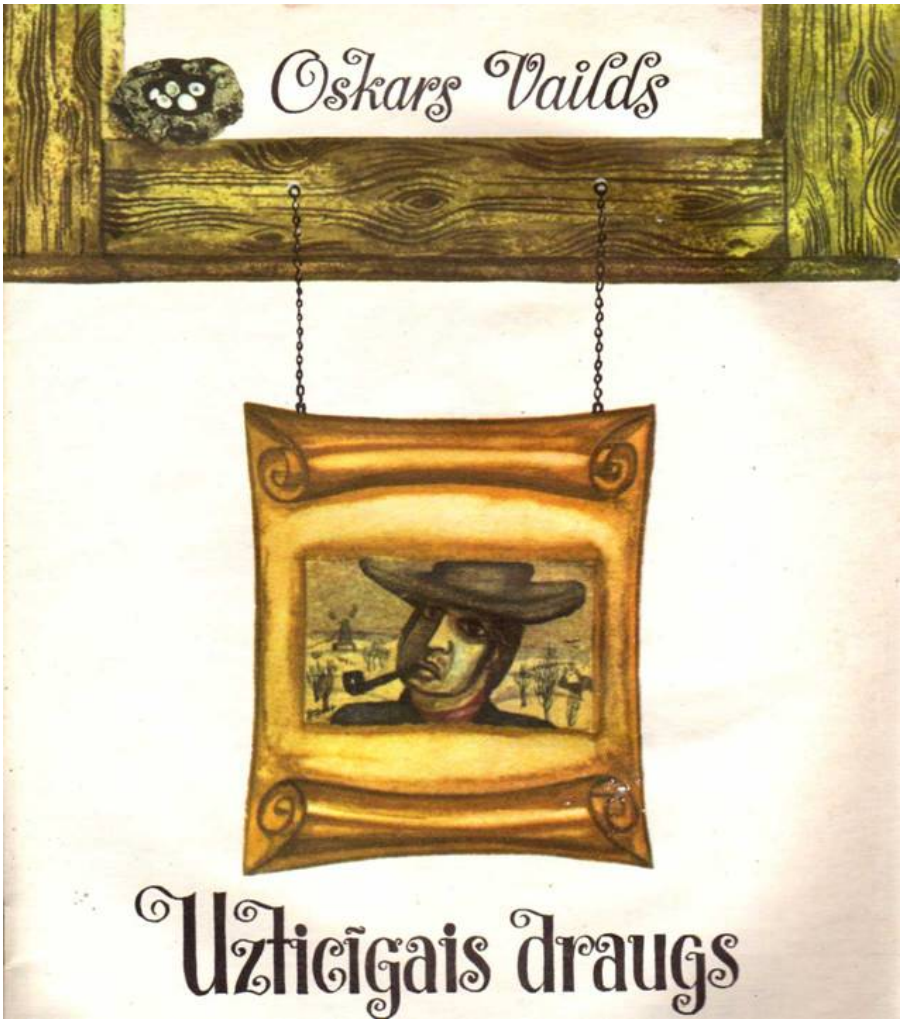
Oskars Vailds
Uzticīgais draugs

,

Kādu rītu vecā Ūdenszurka izbāza galvu ārā no alas. Acis tai bija kā spīdošas krellītes, ūsas pelēkas un cietas, bet melnā aste atgādināja garu gumijas auklu. Dīķī peldēja pīlēni, dzelteni kā kanārijputniņi, bet viņu māte, spodri balta, ar koši sarkanām pleznām, mācīja viņus stāvēt ūdenī uz galvas.

— Ja jūs neiemācīsieties stāvēt uz galvas, jūs nekad nepieņems smalkā sabiedrībā, — viņa daudzināja un rādīja pīlēniem, kā viņiem jārīkojas. Bet pīlēni nepievērsa tam uzmanību. Viņi bija vēl tik jauni un nesaprata, kādas priekšrocības sniedz sabiedrība.

— Ir gan nepaklausīgi bērni! — Udenszurka izsaucās.

— Nudien, viņi pelnījuši, lai viņus noslīcina.

— Tā jau nav, — Pīle iebilda. — Sākums vienmēr ir grūts, un vecākiem jābūt pacietīgiem.

-— Vecāku jūtas man ir svešas, — Udenszurka atbildēja,

— man nav ģimenes. Precējusies neesmu un arī nedomāju to darīt. Protams, mīlestība jau nav gluži peļama, taču draudzība ir daudz cildenāka. Patiešām pasaulē nav nekā skaistāka un cēlāka par uzticīgu draudzību.

— Un kādam, jūsuprāt, jābūt uzticīgam draugam? — ievaicājās zaļganais Kaņepju putniņš, kas sēdēja tuvīnajā vītolā un bija dzirdējis šo sarunu.

— Jā, jā, kādam īsti? Man arī gribas to zināt, — sacīja Pīle, aizpeldēja uz otru dīķa galu un nostājās uz galvas, lai rādītu labu paraugu bērniem.

— Apbrīnojami muļķīgs jautājums! — Udenszurka iesaucās. — Pirmais un galvenais — lai uzticīgais draugs ir man uzticīgs.

— Un kā jūs viņa uzticību atalgotu? — prasīja putniņš, šūpodamies sudrabaini pelēkajā zarā un plivinādams sīkos spārniņus.

— Es lāgā nesaprotu jūsu jautājumu, — Udenszurka atbildēja.

— Atļaujiet skaidrības labad pastāstīt jums kādu stāstu,— Kaņepju putniņš lūdza.

— Vai tas būs par mani? — jautāja Udenszurka. — Ja tā, tad es labprāt paklausīšos, jo es ļoti mīlu daiļliteratūru.

— Tam ir sakars arī ar jums, — atteica putniņš un, no- spurdzis no .zara, nolaidās krastmalā un sāka stāstīt par Uzticīgo Draugu.

— Reiz šinī pusē dzīvoja mazs lāga puisis, vārdā Ansis.

— Vai viņš bija izcils cilvēks? — Udenszurka pārtrauca.

— Nē, — atbildēja Kaņepju putniņš, — viņš ne ar ko sevišķu neizcēlās, varbūt vienīgi ar savu labo sirdi un jocīgo, apaļo, jautro seju. Viņš dzīvoja viens pats mazā mājiņā un augu dienu strādāja dārzā. Ne tuvu, ne tālu — nekur nebija

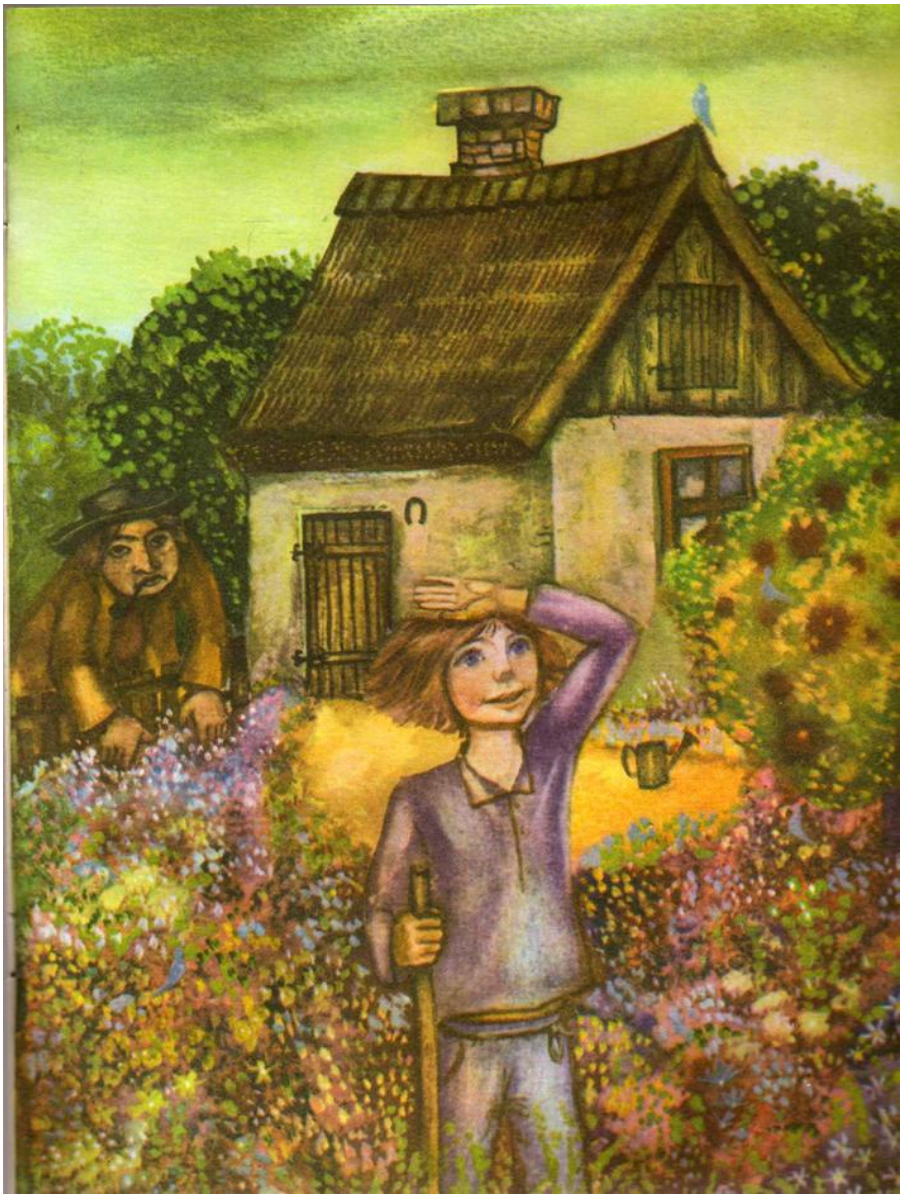

otra tik jauka dārziņa. Tur auga neļķes un lefkojas, asteres un magones. Tur bija rozes — sarkanas un dzeltenas, mēļi zeltaini krokusi, mēļas un baltas vijolītes. Pulkstenīši un lauztā sirds, majorāns un gurķu mētra, īrisi un baltās pīpenes, narcises un sarkanās neļķes — viss plauka un ziedēja savā noliktajā laikā. Mēneši sekoja cits citam, vienus ziedus nomainīja otri, bet vienmēr dārzs priecēja skatienu un izdvesa saldas smaržas.

Mazajam Ansim bija daudz draugu, bet visuzticīgākais bija Dzirnavnieks Gijs. Jā, bagātais Dzirnavnieks • bija tik uzticīgs mazajam Ansim, ka ikreiz, iedams garām viņa dārzam, pārliecās pār

žogu un saplūca puķu pušķi vai smaržīgas zāles, bet augļu laikā piebāza pilnas kabatas ar plūmēm un ķiršiem.

«īstiem draugiem viss ir kopīgs,» mēdza teikt Dzirnavnieks, un mazais Ansis smaidīja un locīja galvu: viņš lepojās, ka viņam ir draugs ar tik cildeniem uzskatiem.

Tiesa, kaimiņi dažreiz brīnījās, kāpēc bagātais Dzirnavnieks, kuram pieder sešas slaucamas govis un vesels bars smalkvilnas aitu, bet dzirnavās simt maisu ar miltiem, nekad nedalās savā bagātībā ar mazo Ansi. Taču mazais Ansis par tādiem jautājumiem galvu nelauzīja, un viņam nebija lielākas laimes kā klausīties Dzirnavnieka aizgrābjošajās runās par uzticīgas draudzības pašaizliedzību.

Tātad mazais Ansis strādāja savā dārzā. Pavasari, vasaru un rudeni viņš dzīvoja bez raizēm. Taču ziemu, kad viņam nebija ne ziedu, ne augļu, ko nest uz tirgu, viņš cieta gan salu, gan izsalkumu un bieži vien vakariņu vietā iztika ar pāris kaltētiem bumbieriem vai ar saujiņu riekstu. Turklāt ziemu viņš jutās ļoti vientuļš, jo šai gadalaikā Dzirnavnieks viņu neapmeklēja.

«Kamēr nav nokusis sniegs, pie mazā Anša nav ko iet,» Dzirnavnieks sacīja sievai. «Kad cilvēkam ciešāk jāsavelk josta, tad labāk likt viņu mierā un neuzmākties ar apciemojumiem. Tā vismaz es saprotu draudzību un esmu pārliecināts, ka man ir taisnība. Pagaidīšu līdz pavasarim un tad aizkāpšu līdz viņam. Viņš piepildīs man grozu ar prīmulām, un tas viņam sagādās tādu prieku!»

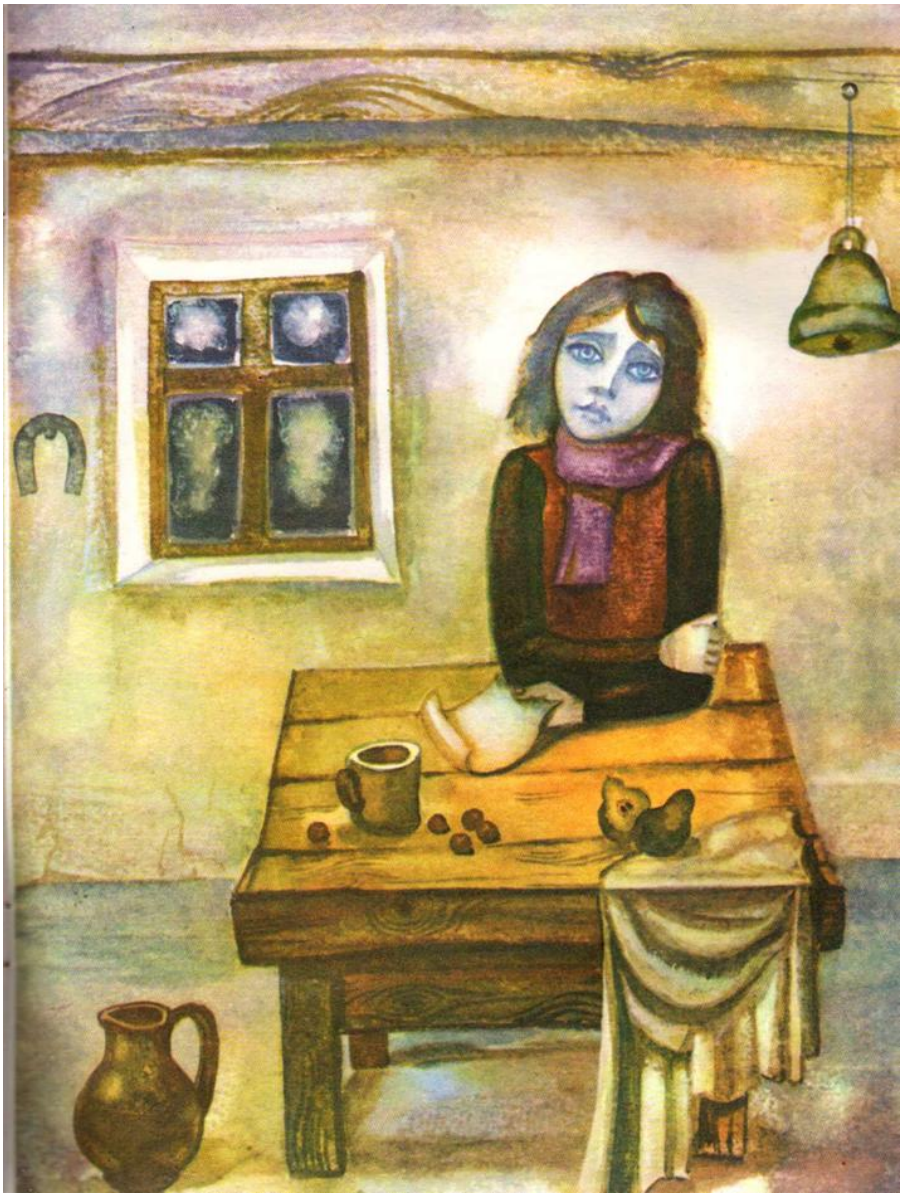

«Tu vienmēr domā par citiem,» atsaucās viņa sieva, sēdēdama mīkstā krēslā pie kamīna, kur liesmoja priežu sveķainās šķilas, «tikai par citiem. Taisni prieks klausīties, kā tu runā par draudzību! Pat mācītājs nemāk tik skaisti runāt, lai arī dzīvo trīsstāvu namā un nēsā uz mazā pirkstiņa zelta gredzenu.»

«Vai mēs nevarētu ataicināt mazo Ansi pie mums?» iejautājās Dzirnavnieka jaunākais dēlēns. «Ja nabaga Ansim nav ko ēst, es došu viņam pusi savas biezputras un parādīšu savus baltos trusīšus.»

«Esi gan tu muļķis!» Dzirnavnieks izsaucās. «Nudien nezinu, vai vērts tevi sūtīt skolā. Tik un tā nekas prātīgs tev galvā nepaliek. Ja

mazais Ansis atnāktu pie mums, ieraudzītu mūsu garšīgās vakariņas un saldā sarkanvīna muciņu, sajustu, cik silti ir mūsu istabā, viņš vēl sāktu mūs apskaust, bet pasaulē nav nekā ļaunāka par skaudību, tā var samaitāt jebkuru cilvēku. Protams, es nedrīkstu pieļaut, lai tāds netikums iemājotu Anša sirdī. Es esmu viņa labākais draugs un vienmēr rūpēšos, lai viņš nekristu kārdināšanā. Turklāt, ja Ansis atnāktu pie mums, viņam varbūt iekristu prātā lūgt, lai aizdodu viņam kādu drusku miltu, un to es nekādi nevaru darīt. Milti ir un paliek milti, bet draudzība — pavisam kas cits, un tie nav jaucami kopā. Tie ir divi dažādi vārdi, kurus arī raksta dažādi, un tiem katram ir sava nozīme. Tas ikvienam ir skaidrs.»

«Cik jauki tu proti runāt!» noteica Dzirnavnieka sieva, ieliedama sev lielu krūzi uzkarsēta alus. «Es gandrīz vai iemigu! Nu taisni kā baznīcā!»

«Daudzi prot labi rīkoties,» Dzirnavnieks atbildēja, «bet reti kāds prot labi runāt, un tas liecina, ka runāt ir grūtāk nekā darīt, un tāpēc labu runāšanu vajag cienīt,» un viņš bargi paraudzījās pāri galdam uz mazo dēlēnu, kurš tā nokaunējās, ka nokāra ‘galvu, pietvīka, un viņa asaras ieritēja tējas glāzē. Tomēr nedomājiet ļauni par viņu— viņš vēl bija mazs!

— Vai ar to jūsu stāsts beidzas? — Udenszurka jautāja.

— Ak nē! — Kaņepju putniņš atbildēja. — Tas ir tikai sākums.

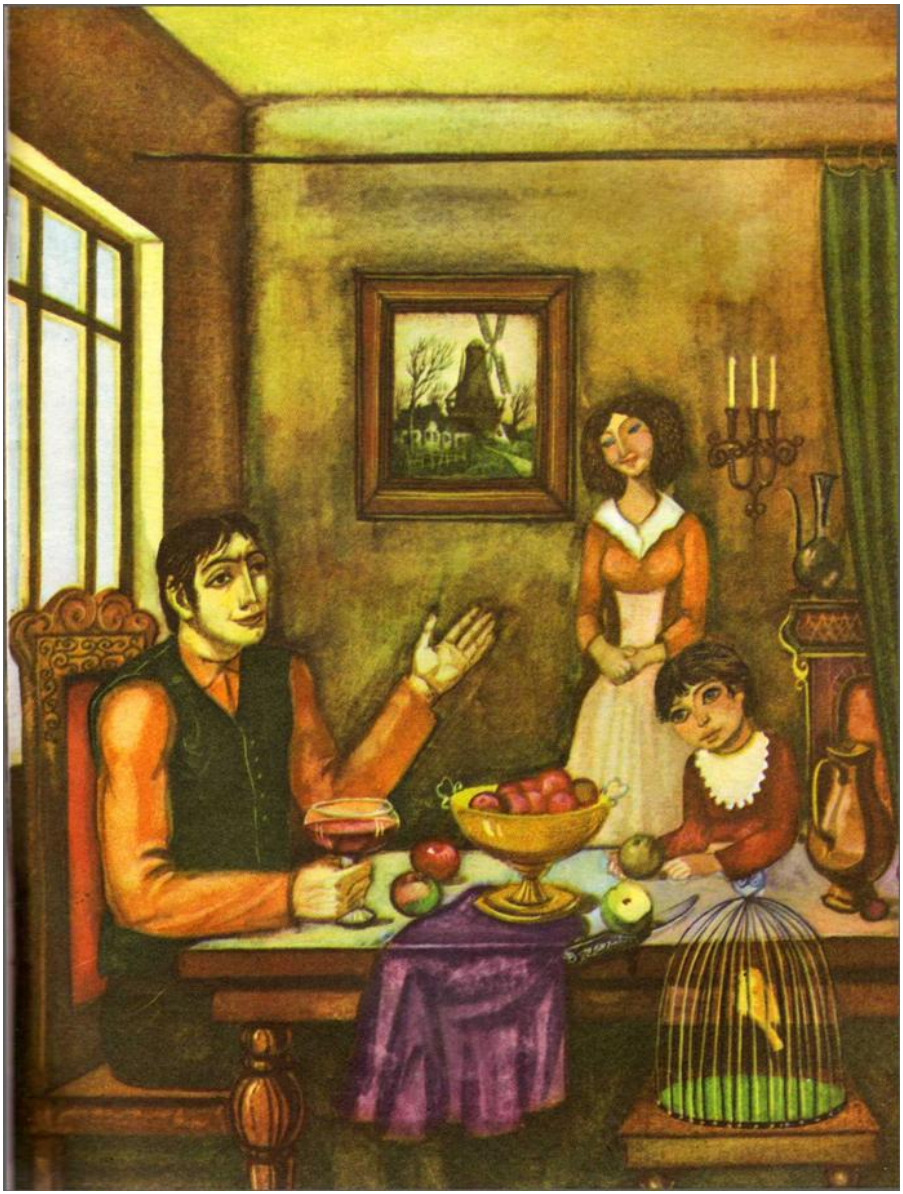

— Redzu, ka jūs esat atpalicis no laika, — Udenszurka piezīmēja. — Mūsu dienās ikviens kārtīgs stāstītājs sāk no beigām, tad pāriet uz sākumu un pabeidz ar vidu. Tas ir jaunākais paņēmiens. Tā sacīja kritiķis, kurš nesen pastaigājās gar mūsu dīķi kopā ar kādu jaunekli. Viņš ilgi runāja par šo tematu, un viņam noteikti ir taisnība, jo viņam bija zilas brilles un pliks pauris, un, līdzko jauneklis kaut ko iebilda, viņš tūliņ sauca: «Blēņas!» Bet, lūdzu, stāstiet tālāk! Man ļoti patīk Dzirnavnieks. Man nav svešas cildenas jūtas, tāpēc es viņu labi saprotu.

— Līdzko ziema bija pagājusi, — Kaņepju putniņš turpināja,

lēkādams no vienas kājas uz otru, — un prīmulas atvēra gaišdzeltenos zvārgulīšus, Dzirnavnieks paziņoja sievai, ka iešot apciemot mazo Ansi.

«Tev gan ir zelta sirds!» sieva izsaucās. «Tu vienmēr domā par citiem. Neaizmirsti paņemt līdzi lielo grozu, kur ielikt ziedus!»

Dzirnavnieks sasēja vējdzirnavu spārnus ar stipru dzelzs ķēdi kopā un devās lejup no kalna ar grozu rokā.

«Labrīt, mazais Ansi!» viņš sacīja.

«Labrīt!» Ansis atņēma sveicienu un smaidīja platu smaidu, atspiedies uz lāpstas.

«Nu, kā pavadīji ziemu?» Dzirnavnieks apvaicājās.

«Cik laipni no jūsu puses, ka jūs apvaicājāties par to! Jāatzīstas, man klājās diezgan bēdīgi, bet nu ir pienācis pavasaris, un es esmu tikpat priecīgs kā manas puķes.»

«Mēs tevi ziemu bieži vien pieminējām, Ansi, un domājām, kā tev sviežas,» Dzirnavnieks sacīja.

«Jūs patiešām esat ļoti laipni ļaudis,» Ansis atbildēja. «Es gan baidījos, ka būsiet mani aizmirsuši.»

«Man jābrīnās, ka tu vari tā domāt,» Dzirnavnieks pārmeta, «draugus taču neaizmirst. Tāpēc jau draudzība ir tik skaista. Tomēr tu laikam neesi spējīgs pareizi novērtēt dzīves daiļumu. Starp citu, tavas prīmulas gan ir brīnišķīgas!»

«Kas ir, tas ir,» Ansis atteica. «Tā ir mana laime, ka *:* .ziedu tik daudz. Aiznesīšu tos uz tirgu, pārdošu pilsētas galvas meitai un par šo naudu izpirkšu savu riču.»

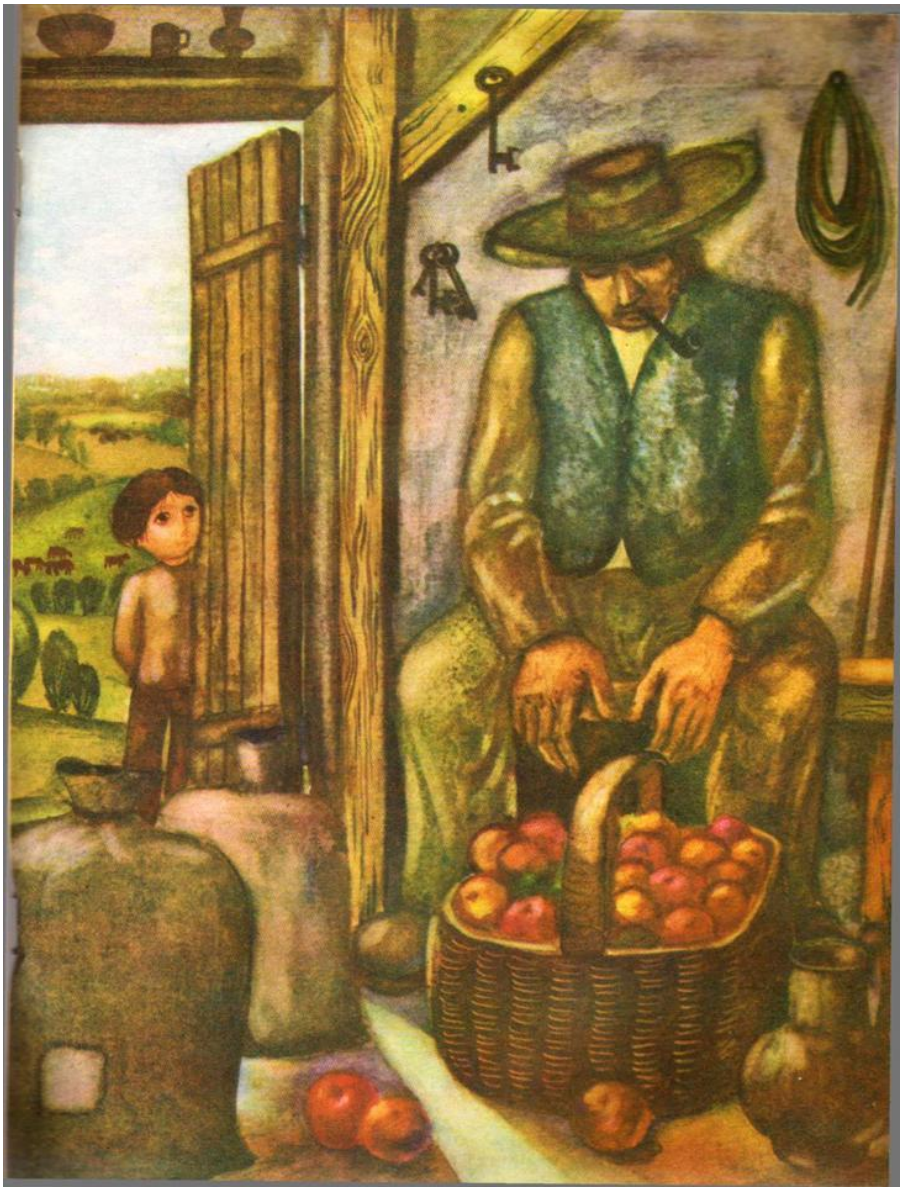

«Izpirksi savu riču? Tu laikam gribi teikt, ka esi to ieķīlājis. Tā nu gan ir dumja rīcība!»

«Taisnību sakot,» Ansis nopūtās, «es biju spiests to darīt. Ziemu, kā jau teicu, man nebija viegli, gadījās tādas dienas, kad pat maizi nevarēju nopirkt. Tāpēc vispirms ieķīlāju svētdienas kamzoļa sudraba pogas, pēc tam sudraba pulksteņķēdi, lielo pīpi un beidzot riču. Nekas, tagad es visu to izpirkšu.»

«Ansi,» Dzirnavnieks sacīja, «es tev atdāvāšu savu riču. Tiesa, īsti labā kārtībā tā nav. Vienas malas trūkst, un riteņiem arī šis tas labojams, tomēr es tev to dāvināšu. Es saprotu, ka tā ir liela devība, un daudzi teiks, ka rīkojos galīgi aplami, šķirdamies no ričas, bet es

neesmu tāds kā citi. Es uzskatu, ka devība draudzībai ir tuva rada, bez tam es esmu nopircis sev jaunu riču. Tagad tev par riču nav jābēdā. Tu saņemsi manējo.»

«Jūs patiešām esat ļoti devīgs!» mazais Ansis izsaucās, un viņa jocīgā, apaļā seja starot staroja aiz prieka. «Es riču izlabošu, man ir dēlis.»

«Ko, tev ir dēlis?» Dzirnavnieks nopriecājās. «Un es meklēt meklēju dēli, lai aizlāpītu klēts jumtu. Tur ir liels caurums, un, ja es to neaiztaisīšu, tad man visi graudi savilgs. Labi, ka tu atcerējies par dēli! Taisni apbrīnojami, kā viens labs darbs rada otru. Es tev esmu uzdāvinājis savu riču, un tu uzdāvināsi man dēli. Tiesa, riča ir daudz dārgāka par dēli, bet īsti draugi uz to neskatās. Nes šurp savu dēli, un es šodien pat ķeršos pie darba.»

«Tūliņ!» atsaucās Ansis un atvilka dēli.

«Dēlis gan nav nekāds lielais,» Dzirnavnieks noteica, aplūkojis to. «Kad es salabošu jumtu, tad ričas labošanai nekas pāri vis nepaliks, taču tā, protams, nav mana vaina. Un nu, tā kā es tev esmu iedāvinājis riču, tu droši vien gribēsi apdāvināt mani ar ziediem. Te ir grozs, pieliec to pilnu līdz pašai augšai!»

«Līdz pašai augšai?» mazais Ansis bēdīgi atkārtoja, jo grozs bija ļoti liels, un viņš saprata, ka nu neatliks vairs vpuķu, ko nest uz tirgu, un viņš tik ļoti gribēja izpirkt savas sudraba pogas.

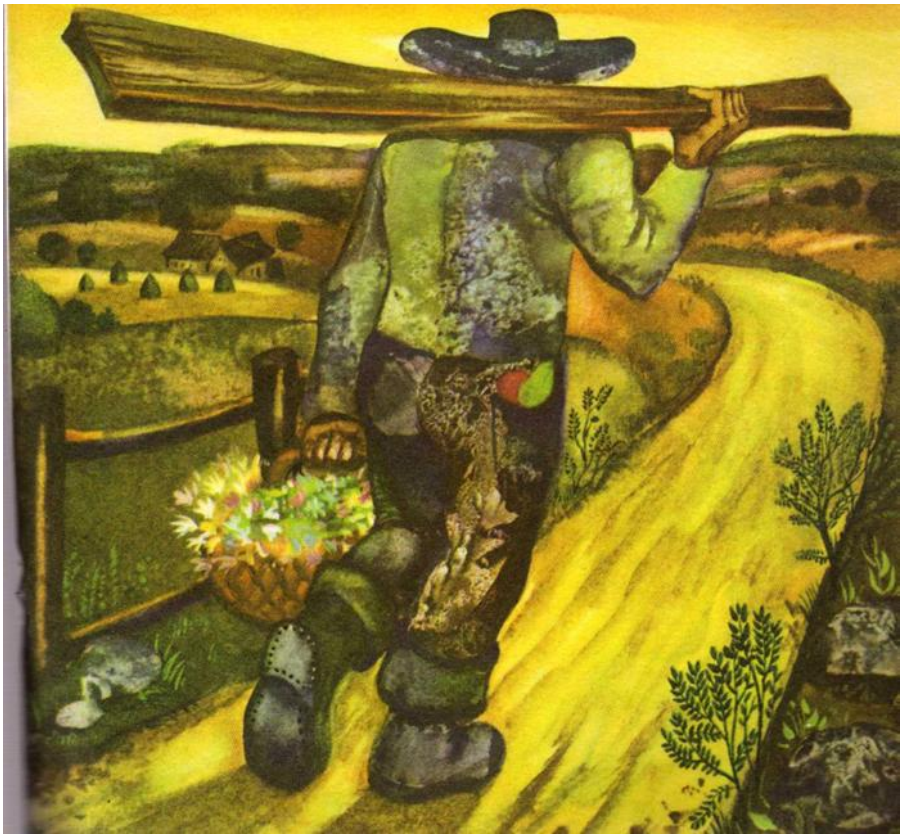

«Nu, vai zini,» Dzirnavnieks sacīja, «es tev esmu iedāvinājis riču un domāju, ka varu palūgt kādu pušķīti ziedu. Es spriedu, ka draudzība — īsta draudzība ir nesavtīga, bet redzu, ka esmu kļūdījies.»

«Mans dārgais draugs, mans labākais draugs!» iesaucās mazais Ansis. «Ņemiet kaut vai visus ziedus, kas ir manā dārzā! Jūsu labās domas man ir svarīgākas nekā manas sudraba pogas!»

Un viņš aizskrēja un nogrieza visas brīnišķīgās prīmulas un pielika Dzirnavnieka grozu pilnu līdz malai.

«Uz redzēšanos, mazais Ansi!» Dzirnavnieks atvadījās un kāpa kalnā ar dēli pār plecu un lielo grozu rokā.

«Uz redzēšanos!» atbildēja mazais Ansis un jautri ķērās pie rakšanas: viņš ļoti priecājās, ka dabūs riču.

Otrā dienā, kad mazais Ansis piestiprināja vīteņu atvases pie lievenīša, viņš izdzirdēja, ka Dzirnavnieks uz ceļa sauc viņu. Ansis nolēca no kāpnītēm, pieskrēja pie žoga un palūkojās tam pāri.

Tur stāvēja Dzirnavnieks ar lielu miltu maisu uz muguras.

«Mīļais Ansi,» viņš teica, «vai tu neaiznestu šo maisu uz tirgu?»

«Man ļoti žēl,» Ansis atbildēja, «bet šodien pārāk daudz darba. Jāpaceļ augšup visi vītenāji, jāaplej puķes un jānolīdzina zāliens.»

«Tā gan nav drauga valoda,» Dzirnavnieks aizrādīja. «Es dziros iedāvināt tev riču, bet tu negribi ne pirksta pakustināt manā labā.»

«Ak, nerunājiet tā!» mazais Ansis lūdzās. «Es ne par kādu naudu pasaulē negribu izpelnīties jūsu pārmetumus.»

Viņš aši paķēra cepuri un steberēja uz tirgu ar lielo maisu uz muguras.

Diena bija ļoti tveicīga, ceļš vienos putekļos, un Ansis nebija vēl sasniedzis sesto akmeni, kas apzīmēja nostaigātās jūdzes, kad jau nometās ceļmalā atpūsties. Atvilcis elpu, viņš devās tālāk un beidzot nonāca tirgū. Drīz vien viņam laimējās pārdot miltus par labu cenu, un viņš naigi steidzās mājup, jo baidījās, ka, tumsai uznākot, viņam var uzbrukt laupītāji.

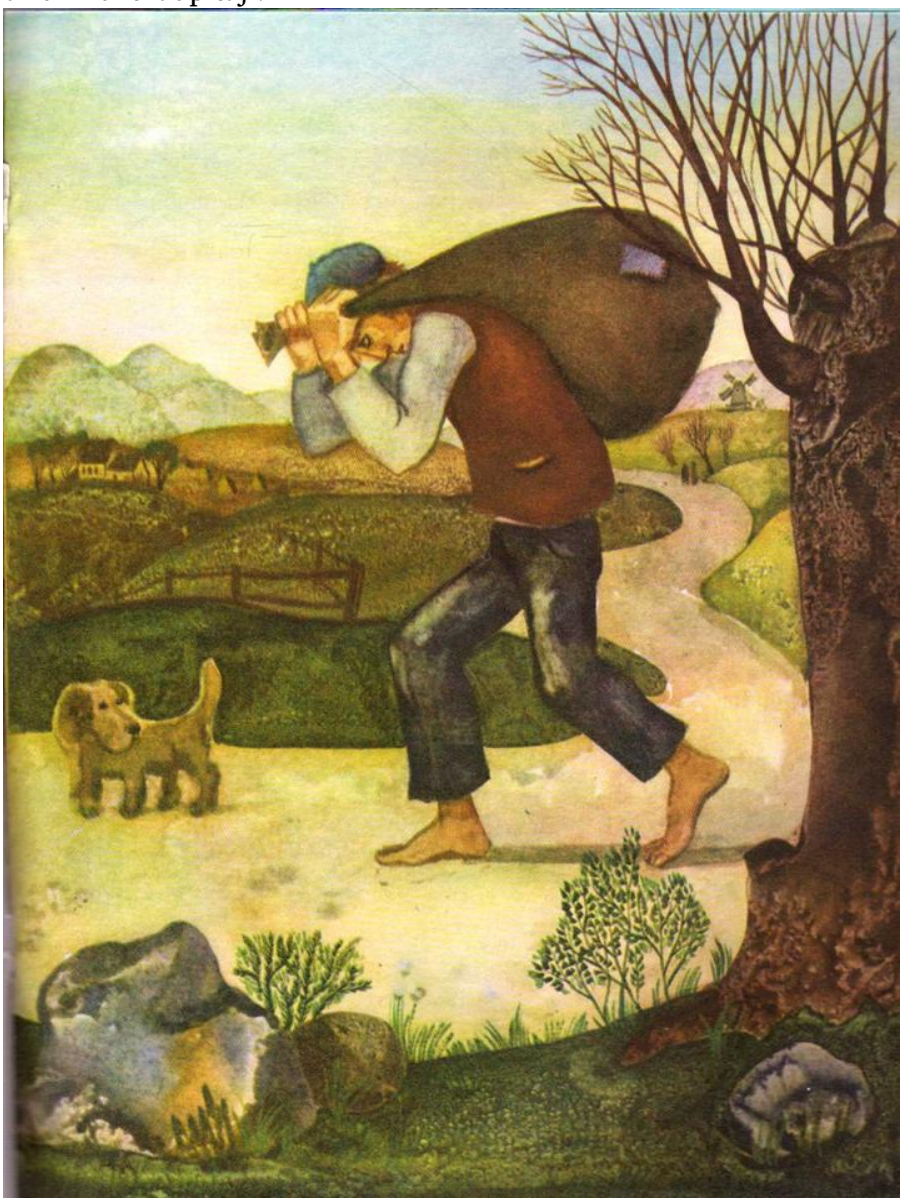

«Tā nu gan bija grūta diena,» Ansis noteica, likdamies gultā. «Es tomēr esmu priecīgs, ka neatteicu Dzirnavniekam, viņš taču ir mans labākais draugs, bez tam solījis man savu riču.»

Otrā dienā Dzirnavnieks jau agri atnāca pēc naudas, bet mazais Ansis jutās tik noguris, ka vēl atradās gultā.

«Tu nu gan esi slinks pāri par mēru,» Dzirnavnieks pārmeta. «Es taču dziros atdāvināt tev savu riču, tāpēc, manuprāt, tu varēji gan čaklāk strādāt. Laiskums ir liels netikums, un es negribētu, ka mans draugs ir dīkdienis un sliņķis. Neņem ļaunā, ka runāju tik vaļsirdīgi. Man prātā nenāktu tā runāt, ja es nebūtu tavs draugs. Kāds labums no draudzības, ja nevar draugam pateikt visu, ko domā? Izdabāt un glaimot var kurš katrs, vienīgi īsts draugs nevairās no nepatīkamiem vārdiem un nekad necentīsies noklusēt patiesību, lai cik tā ir rūgta. Ja viņš apzinās, ka ar to dara labu, tad nebaidīsies draugu sāpināt.»

«Nedusmojieties,» sacīja mazais Ansis, berzēdams acis un vilkdams nost naktsmici, «bet es vakar tā piekusu, ka man iegribējās brītiņu pakavēties gultā un paklausīties putnu dziesmās. Nudien, man darbs veicas daudz labāk, kad esmu paklausījies, kā putni vītero.»

«Nu, ja tā, tad es neko nesaku,» Dzirnavnieks teica, paplikšķinādams Ansim pa muguru, «Es gribētu, lai tu, tiklīdz esi apģērbies, nāc uz dzirnavām un salabo manai klētij jumtu.»

Nabaga Ansis ļoti gribēja pastrādāt dārzā, jo divas dienas nebija laistījis puķes, bet neērti bija atteikt Dzirnavniekam, kurš bija viņam tik labs draugs.

«Ja es teikšu, ka man nav vaļas, vai tad tā nebūs īsta draugu valoda?» viņš ievaicājās biklā balsī.

«Protams, nebūs,» Dzirnavnieks atbildēja. «Manuprāt, es neprasu no tevis pārāk daudz, it sevišķi, ja patur prātā, ka es grasos tev dāvināt savu riču. Taču, ja tu negribi nākt, es pats aizlāpīšu jumtu.»

«Nē, nekādā ziņā!» mazais Ansis iesaucās, mirklī izlēca no gultas, apģērbās un gāja labot jumtu.

Viņš nostrādāja visu cauru dienu līdz saules rietam, tad

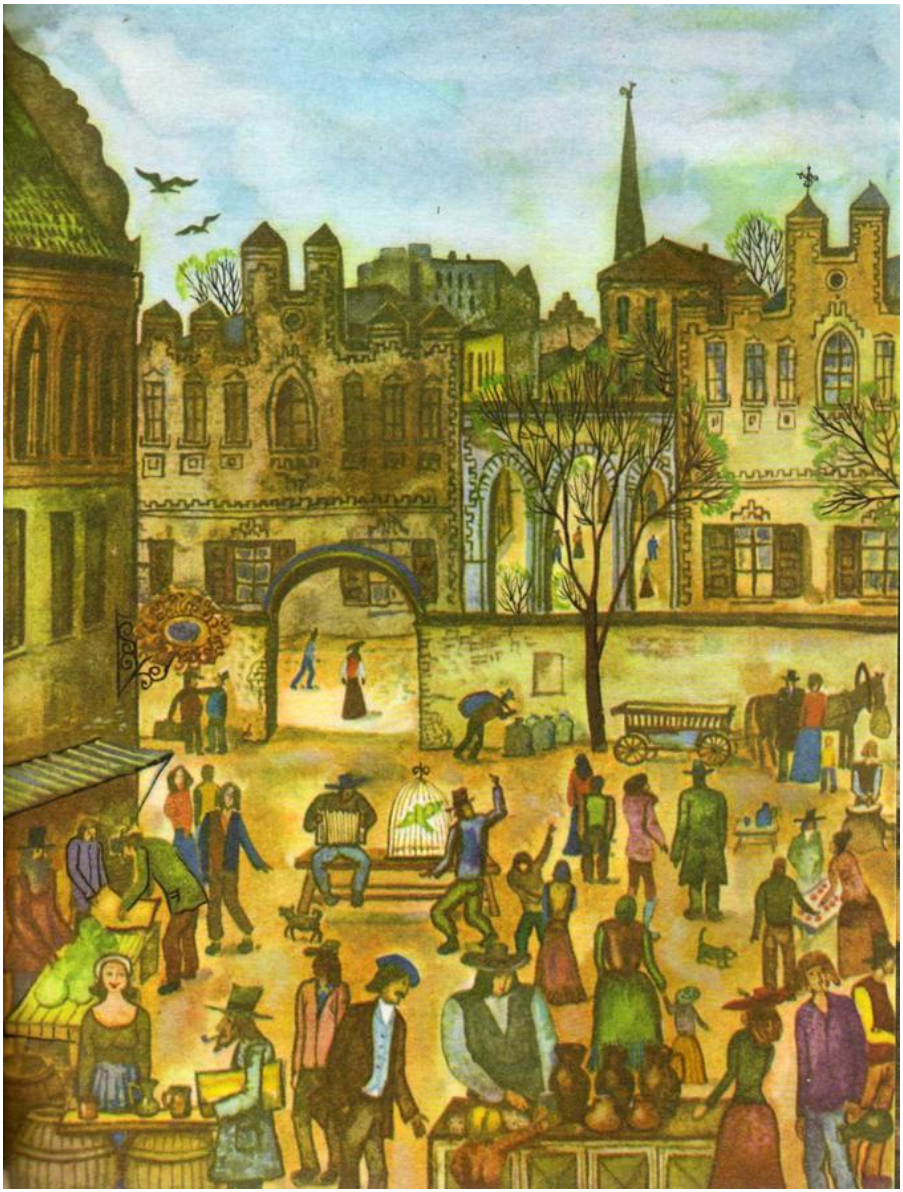

ieradās Dzirnavnieks palūkoties, kā mazajam Ansim veicies ar darbu.

«Kas ir, Ansi, vai jumts kārtībā?» viņš jautri uzsauca.

«Kārtībā!» Ansis atsaucās un kāpa lejup.

«Neviens darbs nav patīkamāks par to, ko darām citu labā,» Dzirnavnieks sacīja.

«Klausīties jūsu vārdos ir tīrā bauda,» Ansis teica apsēzdamies un slaucīdams pieri. «Cik žēl, ka man nekad nebūs tik cildenu domu kā jums.»

«Gan jau gadīsies,» Dzirnavnieks viņu mierināja. «Vajag tikai pacensties. Līdz šim tu pazini draudzību tikai praksē, bet ar laiku

apgūsi arī teoriju.»

«Vai jūs patiešām tā domājat?» mazais Ansis iepriecināts jautāja.

«Protams,» Dzirnavnieks atbildēja. «Bet jumts ir kartība, un tev laiks doties mājup. Atpūties labi pamatīgi, jo rīt tev vajadzēs aizdzīt manas aitas uz kalnu ganībām.»

Nabaga mazais Ansis neiedrīkstējās ne vārdiņa iebilst arī šoreiz, un Dzirnavnieks agri no rīta atdzina pie viņa mājiņas savas aitas. Kamēr Ansis aizdzina tās kalnos un atdzina mājās, diena bija pagalam un viņš pats tik piekusis, ka aizmiga, apsēdies krēslā, un pamodās, kad saule jau spoži spīdēja aiz loga.

«Nu šodien gan es pastrādāšu savā dārzā, kā pienākas!» viņš teica un tūliņ stājās pie darba.

Taču diezin kāpēc vienmēr tā gadījās, ka viņš nevarēja veltīt visu laiku savām puķēm, jo uzticīgais draugs Dzirnavnieks sūtīja viņu vienā laidā veikt dažādus uzdevumus vai lika kaut ko palīdzēt dzirnavās. Dažbrīd mazais Ansis krita vai izmisumā, jo puķes varēja domāt, ka viņš tās pavisam piemirsis, bet viņš mierināja sevi ar to, ka Dzirnavnieks ir viņa labākais draugs.

«Bez tam,» viņš mēdza piezīmēt, «Dzirnavnieks dziras dāvināt man savu riču, un tā ir liela devība no viņa puses.»

Un tā mazais Ansis strādāja Dzirnavnieka labā, bet Dzirnavnieks runāja skaistus vārdus par draudzību, kurus Ansis pierakstīja un naktīs pārlasīja, jo bija cītīgs māceklis.

Kādu vakaru, kad mazais Ansis sēdēja pie pavarda, pie

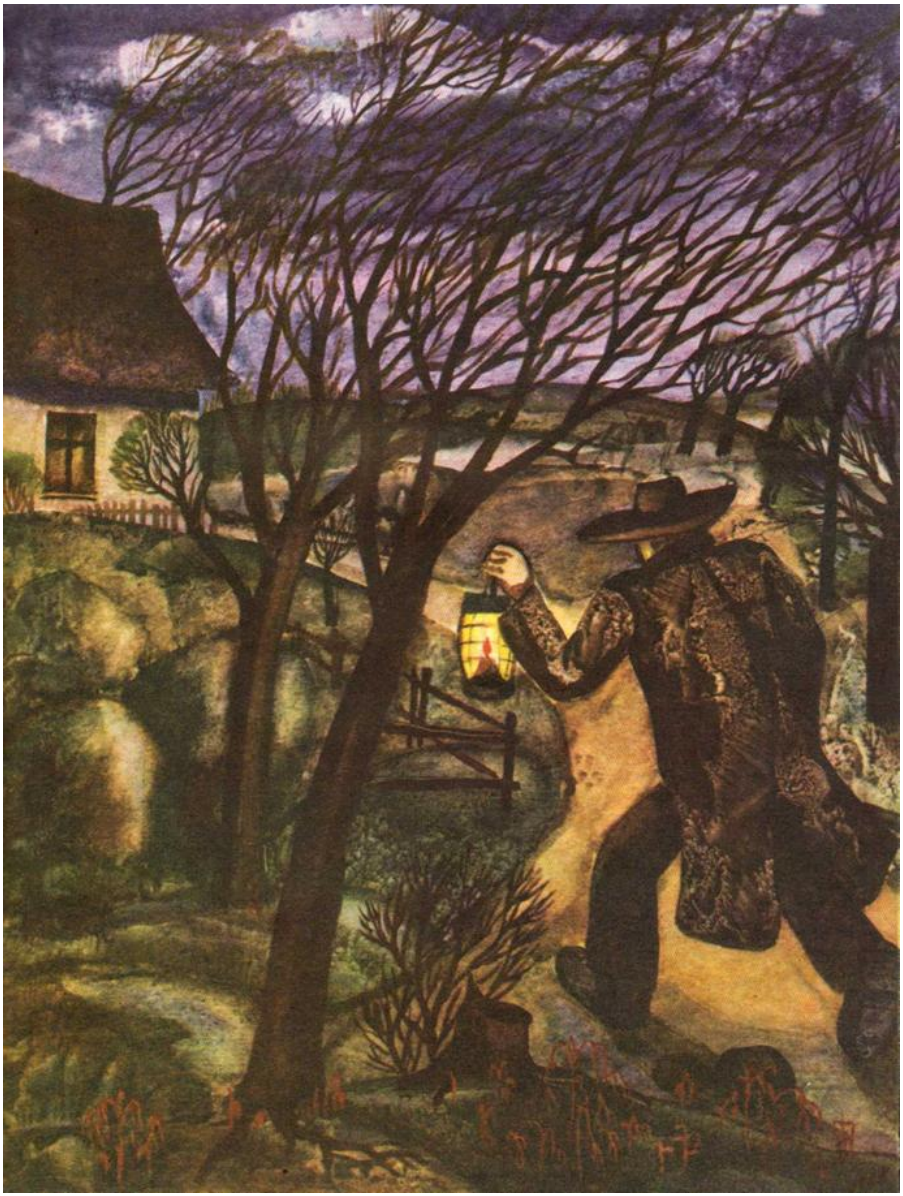

durvīm kāds stipri pieklauvēja. Nakts bija vētraina, vējš auroja un gaudoja, un Ansis sākumā domāja, ka pārklausījies. Bet tad pieklauvēja otrreiz, pēc tam trešoreiz, vēl skaļāk nekā iepriekš.

«Laikam kāds nomaldījies ceļinieks,» Ansis nosprieda un gāja vērt vaļā durvis.

Aiz tām stāvēja Dzirnavnieks ar lukturi vienā un rungu otrā rokā.

«Mīļais Ansi,» Dzirnavnieks viņu uzrunāja. «Man ir lielas bēdas. Mans dēlēns nokrita no kāpnēm un stipri sadauzījās. Es eju pēc ārsta, bet tas dzīvo tik tālu un nakts ir tik nejauka, ka man ienāca prātā, vai

tu nevarētu aiziet līdz ārstam manā vietā. Es taču dziros tev dāvināt savu riču, un taisnība prasa, lai vienu pakalpojumu atlīdzina ar otru.»

«Protams!» mazais Ansis izsaucās. «Es to uzskatu par pagodinājumu, ka esat nācis taisnā ceļā pie manis. Es tūliņ steigšos pēc ārsta. Aizdodiet man tikai lukturi, jo ārā ir ļoti tumšs un es baidos, ka neiekrītu kādā bedrē.»

«Man ļoti žēl,» Dzirnavnieks teica, «bet lukturis ir pavisam jauns un man tā ļoti pietrūktu, ja ar to kas notiktu.»

«Nekas, iztikšu arī bez luktura!» izsaucās mazais Ansis. Viņš apvilka lielu kažoku, uzlika galvā siltu, sarkanu cepurīti, aptina kaklu ar šalli un devās ceļā.

Arā plosījās neganta vētra. Bija tik tumšs, ka Ansis gandrīz neko nevarēja saskatīt, un vēja brāzmas tik stipras, ka viņš tikko jaudāja noturēties kājās. Taču drosme viņu nepameta, un pēc kādām trim stundām viņš sasniedza ārsta māju un pieklauvēja pie durvīm.

«Kas tur klauvē?» jautāja ārsts, izbāzis galvu pa guļamistabas logu.

«Es tas esmu — mazais Ansis.»

«Kas tev vajadzīgs no manis, mazais Ansi?»

«Dzirnavnieka dēlēns nokritis no kāpnēm un sadauzījies. Dzirnavnieks lūdz jūs ierasties, cik ātri vien varat.»

«Labi!» atbildēja ārsts, lika sajūgt zirgu, padot zābakus un lukturi un brauca pie Dzirnavnieka, bet Ansis vilkās opakaļ.

Vējš arvien pieņēmās spēkā, lietus gāza straumēm, un

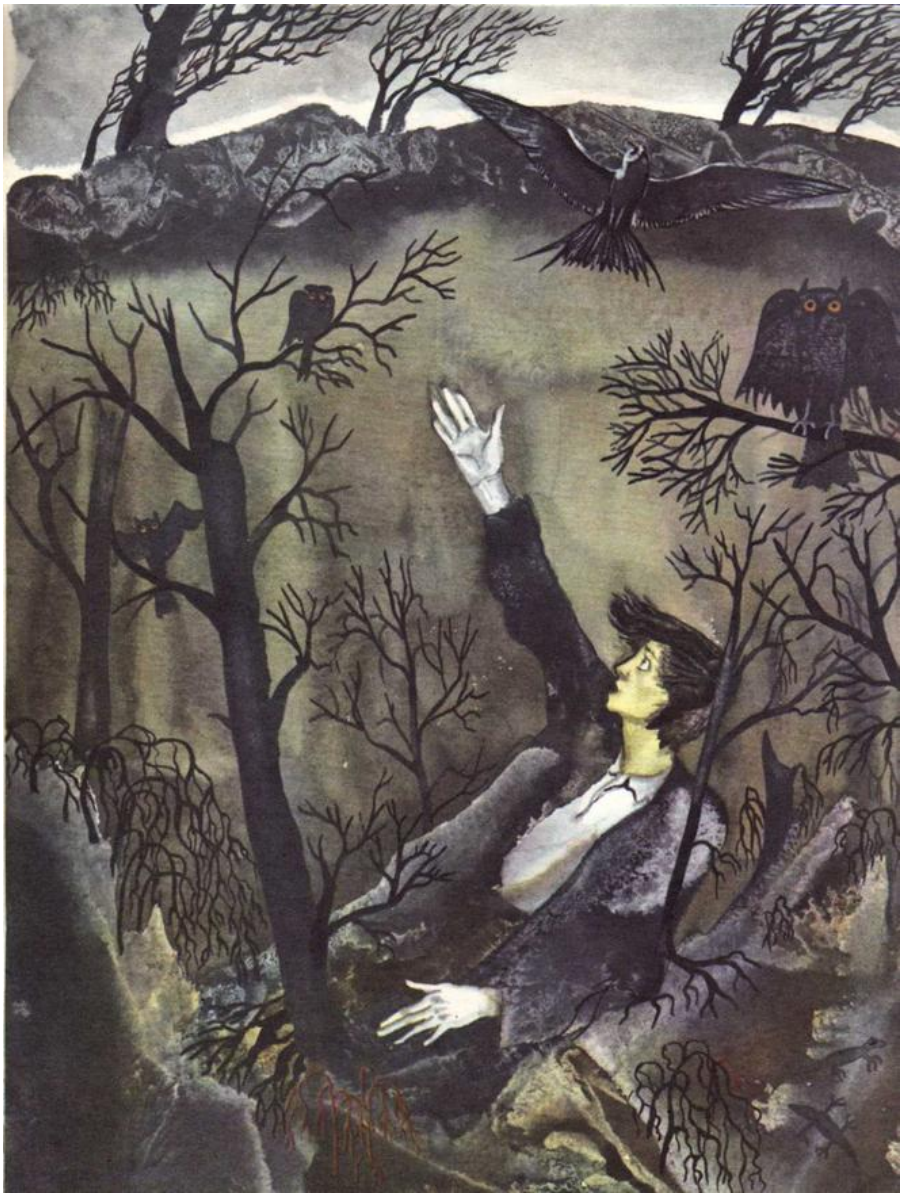

mazais Ansis netika zirgam līdzi un brida uz labu laimi. Viņš nomaldījās no ceļa un ieklīda purvā. Tur viņš iekrita dziļā, ar ūdeni pilnā bedrē un noslīka. Otrā rītā gani viņu atrada un aiznesa uz viņa mājām.

Visi apkārtējie ļaudis sanāca uz mazā Anša bērēm, jo viņš bija ļoti iemīļots. Taču visvairāk sēroja Dzirnavnieks.

«Es biju viņa labākais draugs,» viņš sacīja, «tādēļ pēc taisnības man jāiet bēru gājiena priekšgalā.»

Un viņš soļoja tūliņ aiz zārka, ģērbies garā, melnā mētelī, un laiku pa laikam slaucīja acis prāvā kabatas lakatā.

«Mazā Anša nāve mums visiem ir liels zaudējums,» teica Kalējs, kad viņi pēc bērēm bija sapulcējušies omulīgajā krodziņā un dzēra smaržīgu vīnu, piekozdami saldas maizītes.

«Man jau nu it sevišķi,» atsaucās Dzirnavnieks. «Es, jāsaka, tikpat kā atdāvināju viņam savu riču un tagad nezinu, ko ar to iesākt. Mājās tā aizņem vietu, bet pārdot to arī nevaru, jo par tādu grabažu neviens neko nemaksās. Turpmāk būšu apdomīgāks. Tagad no manis neviens neko nedabūs. Par savu devību cilvēkam vienmēr dārgi jāmaksā.»

. — Nu un tālāk? — ieprasījās Udenszurka.

— Tas ir viss, — Kaņepju putniņš atteica.

— Un kas notika ar Dzirnavnieku? — jautāja Ūdenszurka.

— Man nav ne jausmas, — Kaņepju putniņš atbildēja.

— Taisnību sakot, tas mani nemaz neinteresē.

— Tūliņ var redzēt, kāda jums cieta sirds, — Udenszurka noteica.

— Baidos, ka jums nav skaidra šā stāsta morāle, — Kaņepju putniņš sacīja.

— Kas nav skaidrs? — iekliedzās Ūdenszurka.

— Morāle.

— Tātad šinī stāstā bija morāle?

— Protams, — sacīja Kaņepju putniņš.

— Kāpēc jūs iepriekš mani nebrīdinājāt? — Ūdenszurka sašutusi iebrēcās. — Tad es nemaz nebūtu klausījusies. Būtu uzsaukusi: «Blēņas!» — kā tas kritiķis. Nekas, arī tagad vēl nav par vēlu. — Un viņa ieaurojās visā kaklā: — Blēņas! — pa-

ita asti augšup un iedrāzās alā.

— Un kā jums patika šī Udenszurka? — ievaicājas Pīle,

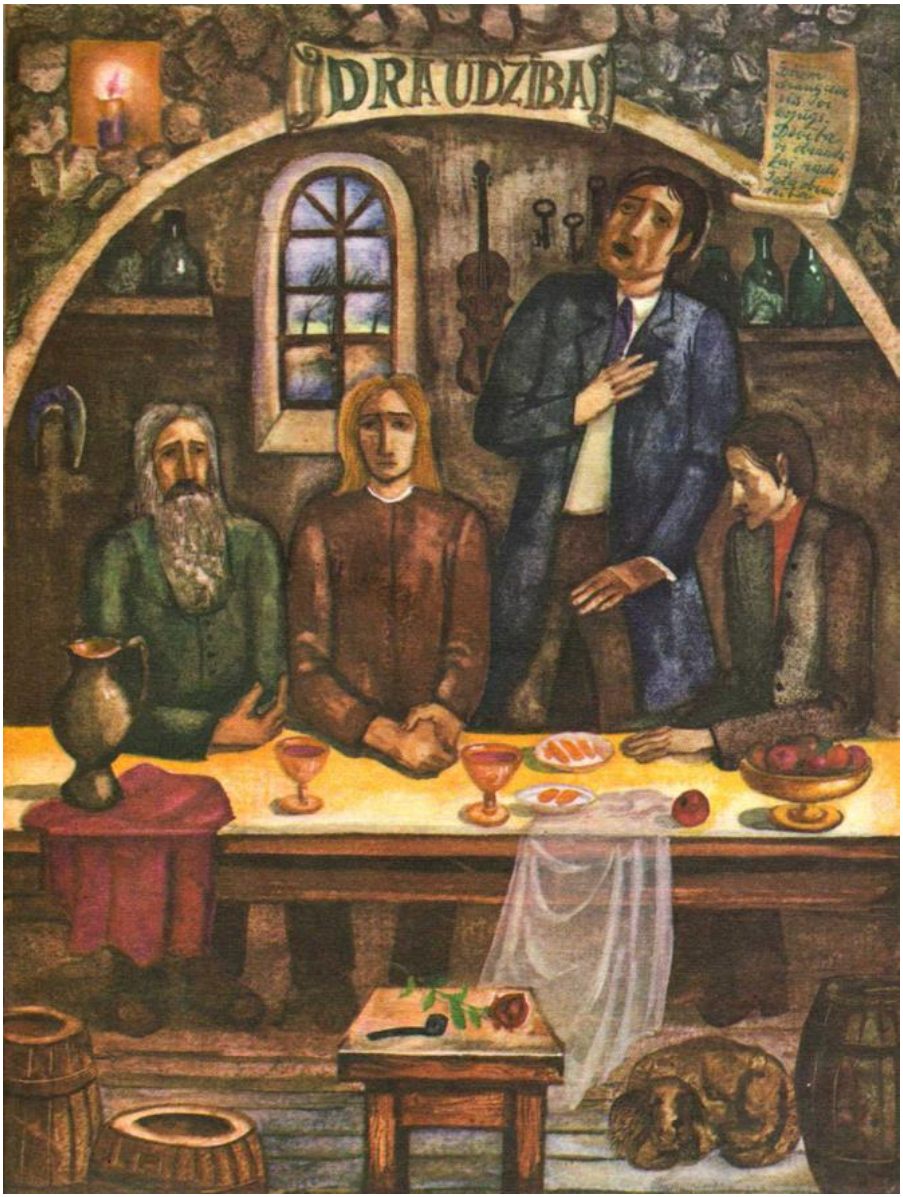

pēc brīža peldēdama atpakaļ. — Protams, viņai ir daudz labu īpašību, bet manī ir tik stipras mātes jūtas, ka, līdzko ieraugu pārliecinātu vecmeitu, tā man acīs saskrien asaras.

— Man liekas —es viņu nokaitināju,-—Kaņepju putniņš atbildēja. — Es viņai pastāstīju stāstu par morāli.

— Ai, to nekad nevajag darīt, — Pīle noteica.

Un es viņai pilnīgi piekrītu.

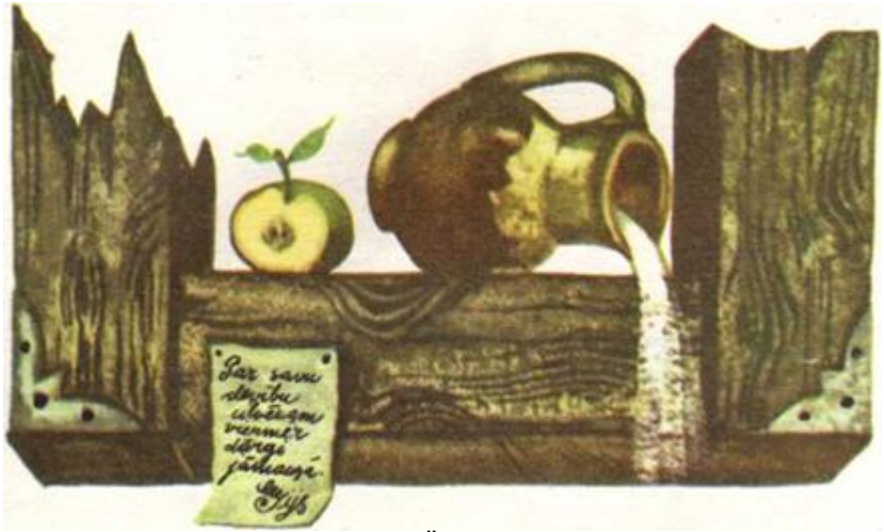

Оскар Уайльд ПРЕДАННЫЙ ДРУГ Рига «Лиесма» 1980. На латышском языке Серия «Клубок сказок*

Перевела с английского А. Бауга. Художник Я. Анманис

ИБ № 1429 Pirmsskolas vecuma bērniem Oskars Vailds UZTICĪGAIS DRAUGS

Redaktore T. Pētersone. Mākslinieciskais redaktors A. Sprūdžs. Tehniskā redaktore D. Pastare. Korektore A. Guza. Nodota salikšanai 25.01.79. Parakstīta iespiešanai 04.01.80. Formāts 60 x 90/8. Ofseta papīrs 100 g. Baltikas garnitūra. Ofsetspiedums. 3. uzsk. iespiedi.; 3,67 izdevn. I. Metiens 100 000 eks. Pasūt. № 39. Cena 30 kap. Izdevniecība «Liesma», 226047 Rīgā. Padomju bulv. 24. Izdevn. N« 325/29901-B-443. Iespiesta Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Rīgas Paraugtipogrāfijā, 226004 Rīgā, Vienības

gatvē 11.

Barnden gård
for sedan på
åkerlien och
bumbiewen
Oxvalen Anna
gånes ur tiga
förrät mikkli
Fasiken gavlade
gamls.
GJS

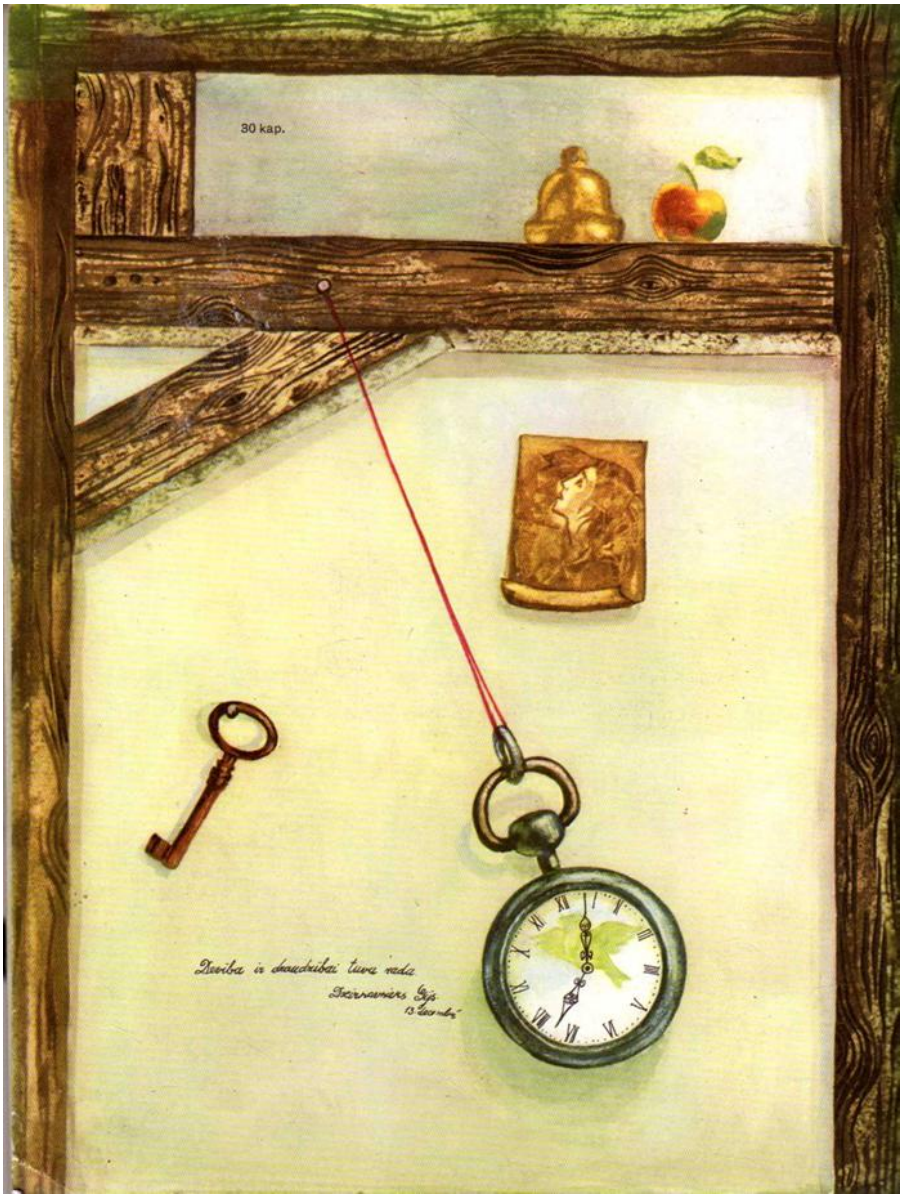
30 kap.
Darība ir dzīvības tuvā vada